

Teaching Guide						
Identifying Data				2016/17		
Subject (*)	Educación multicultural		Code	652G03013		
Study programme	Grao en Educación Social					
Descriptors						
Cycle	Period	Year	Type	Credits		
Graduate	1st four-month period	Second	Obligatoria	6		
Language	Spanish/Galician					
Teaching method	Face-to-face					
Prerequisites						
Department	Pedagogía e Didáctica					
Coordinador	Bueno Aguilar, Juan Jose	E-mail	juan.j.buenoa@udc.es			
Lecturers	Bueno Aguilar, Juan Jose	E-mail	juan.j.buenoa@udc.es			
Web						
General description						

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A5	Identificar e analizar os factores contextuais que afectan os procesos de intervención socioeducativa.
A7	Aplicar metodoloxías educativas e dinamizadoras da acción socioeducativa.
A8	Detectar factores de vulnerabilidade, de exclusión e de discriminación social que dificulten a inclusión social, escolar e laboral de persoas e colectivos.
A9	Deseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario.
A11	Observar, analizar, interpretar procesos de mediación social, cultural e educativa.
A12	Mediar en situacións de risco e conflito.
A14	Identificar e emitir xuízos razoados sobre problemas socioeducativos para mellorar a práctica profesional.
A15	Elaborar e xestionar medios e recursos para a intervención socioeducativa.
A20	Desenvolver unha disposición favorable ao traballo en contornos multiculturais e plurilingüísticos.
A21	Deseñar e implementar procesos de avaliación de programas e estratexias de intervención socioeducativa en diversos contextos.
B1	Elaborar, analizar, sintetizar, valorar e transmitir críticamente a información.
B3	Xerar a cultura profesional colaborativa, fomentando o traballo en rede e integrándose en grupos interdisciplinares con iniciativa e responsabilidade.
B4	Deseñar e impulsar espazos socioeducativos en contextos de diversidade atendendo á igualdade de xénero, á equidade e respecto aos dereitos humanos, favorecendo o empoderamento das persoas e colectivos ubicados en situacións de desvantaxe social.
B6	Adquirir e dominar habilidades comunicativas que permitan transmitir información, ideas e propostas a diversas audiencias.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.

Learning outcomes	
Learning outcomes	Study programme competences

Identificar e analizar os factores contextuais que afectan os procesos de intervención socioeducativa.	A5	B1	C3
Deseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario.	A7 A8		
Deseñar e desenvolver proxectos, programas e servizos nos diferentes campos de intervención profesional promovendo a participación e o desenvolvemento comunitario.	A9 A11		
Identificar e emitir xuízos razoados sobre problemas socioeducativos para mellorar a práctica profesional.	A14		
Desenvolver unha disposición favorable ao traballo en contornos multiculturais e plurilingüísticos.	A20 A21		
Elaborar, analizar, sintetizar, valorar e transmitir criticamente a información.	A7	B1	
Xerar a cultura profesional colaborativa, fomentando o traballo en rede e integrándose en grupos interdisciplinares con iniciativa e responsabilidade.	A12 B3 B4		
Deseñar e impulsar espazos socioeducativos en contextos de diversidade atendendo á igualdade de xénero, á equidade e respecto aos dereitos humanos, favorecendo o empoderamento das persoas e colectivos ubicados en situacións de desvantaxe social.	B6		
Adquirir e dominar habilidades comunicativas que permitan transmitir información, ideas e propostas a diversas audiencias.			
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas lingua s oficiais da comunidade autónoma.	A15	B6	C1
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			C3 C4
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			C6

Contents

Topic	Sub-topic
1. Culture	1.1. Culture, cultural diversity and different cultures. 1.2. Culture and interculturality 1.3. Aré we a society multicultural?
2. Multicultural Education	2.1. Models of Multicultural Education 2.2. Critical Multiculturalism, Antiracism Education and Asincronism 2.3. Multicultural Education and MASSMEDIA
3. Racism and Education	3.1. Racism, xenofobia and other discriminations. New Racisms 3.2. Gipsy Culture 3.3. Inmigración, emigración and education.
4. Programas de intervención y desarrollo en el ámbito de la educación multicultural	4.1. Programas de intervención educativa y desarrollo cultural. 4.2. Educación antidiscriminatoria. 4.3. Educación y desarrollo de la tolerancia.

Planning

Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student's personal work hours	Total hours
Introductory activities	A5	1	0	1
Guest lecture / keynote speech	A7 A11 A20	10	16	26
Supervised projects	A8 A9 C3 C4 C6	12	22	34
Workbook	A5 A12 B1	0	16	16
Seminar	A14 A15 B3 B6 C1	4	0	4
Online forum	A21 C1	2	8	10
Long answer / essay questions	B6 C1	2	20	22

ICT practicals	B3 B4 C6	6	14	20
Student portfolio	C1 C3 C6	5	10	15
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Introductory activities	O primeiro día de traballo, partimos dos coñecementos iniciais do alumnado, para que reflexionen e sexan o punto de partida de todas as estratexias de traballo que desenvolveremos nesta asignatura. Ademais da presentación pormenorizada do programa da asignatura.
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia. Tamén o alumnado poderá desenvolver algúns contidos con estas características.
Supervised projects	Realizaranse traballos relacionados con algún dos apartados dos temas do programa que seleccionará o alumnado, este traballo será en grupo de tres membros máximo. Os pasos a seguir son: selección do tema, documentación, guión xeral, sesións periódicas co profesor para o seguimento, preparación da presentación e exposición na aula. Este traballo se corresponderá co 40% da nota final da asignatura
Workbook	Son un conxunto de textos e documentación escrita que se recollerán e editarán como fonte de profundización nos contidos traballados. O alumnado deberá facer unha recensión e análise sobre algunas das lecturas propostas na bibliografía obligatoria da asignatura. O traballo consiste: 1º identificación correcta do documentos, 2º recensión do documento con citas textuais, 3º valoración e implicacións para a educación multicultural, 4º referencia a outros documentos traballados.
Seminar	Esta técnica de traballo en grupo que ten como finalidade o estudo intensivo dun tema. Caracterízase pola discusión, a participación, a elaboración de documentos e as conclusións ás que teñen que chegar todos os compoñentes do seminario.
Online forum	Espazo de discusión informal destinado aos estudiantes para o tratamiento dun tema ou problema, que se desenvolve a través dun contorno virtual de aprendizaxe mediante ferramentas de comunicación asíncrona (foro). Para elo utilizarase a plataforma moodle e na aula elixirse o tema de debate e discusión de maneira consensuada entre o profesor e o alumnado.
Long answer / essay questions	Realización dun examen ao final do curso, no que o alumnado deberá respotar unha serie de cuestións relacionadas con todos os contidos desenvolvidos na asignatura durante o curso. As cuestións terán componentes de reflexión e interrelación sobre os contidos da asignatura. A valoración de esta proba se corresponderá co 40% da asignatura.
ICT practicals	Metodoloxía que permite ao alumnado aprender de forma efectiva, a través de actividades de carácter práctico (demostracións, simulacións, etc.) a teoría dun ámbito de coñecemento, mediante a utilización das tecnoloxías da información e as comunicacións. As TIC supoñen un excelente soporte e canal para o tratamiento da información e aplicación práctica de coñecementos, facilitando a aprendizaxe e o desenvolvemento de habilidades por parte do alumnado, máxime nestes momentos no que a sociedade da información e a sociedade multicultural teñen puntos de converxencia moi importantes e salientables.
Student portfolio	É unha carpeta ou arquivador ordenado por seccións, debidamente identificadas ou etiquetadas, que contén os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno nun período de tempo, cos comentarios e cualificacións asignadas polo profesor, o que lle permite visualizar o progreso do alumno. O portafolios ou carpeta inclúe todo o que fai o alumno, como: apuntes ou notas de clases, traballos de investigación, guías de traballo e o seu desenvolvemento, comentarios de notas, resúmes, probas escritas, autoavaliamientos, tarefas desenvolvidas, comentarios de progreso do alumno realizado polo profesor, etc.

Personalized attention

Methodologies	Description
---------------	-------------

Seminar	<p>Farase un seguimiento continuo e personalizado dos grupos de trabajo tanto en tutorías como na aula, dende a elección do tema ata o desenvolvemento do traballo mesmo por parte do grupo, e para facer a exposición do mismo na aula para o resto de compañeiros e compañeiras de clase.</p> <p>Horario semanal de atención ao alumnado serán 6 horas a semana.</p> <p>Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial segundo establece a "NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO DOS ESTUDANTES DE GRAO NA UDC (Arts. 2.3; 3.b e 4.5) (29/5/212). Este alumnado desenvolverá a súa actividade coa asistencia e participación nas dinámicas que se recollen no Paso 4 e na ?Atención personalizada?, a través dos grupos de traballo que se conformen na materia. A actividade farase atendendo ás observacións da avaliación sobre a flexibilidade de asistencia-participación e os requisitos para superar a materia.</p>
---------	---

Assessment				
Methodologies	Competencies	Description	Qualification	
Student portfolio	C1 C3 C6	Análise individual de un tema escollido polo alumnado e co visto bo do profesor, e facer un seguimiento continuado do mesmo a través do tempo utilizando un MASS_MEDIA. Presentación dos traballos do alumnado ao longo do curso.	2.5	
ICT practicals	B3 B4 C6	Apreciación e valoración das TICs para a reflexión e análise da educación multicultural	2.5	
Supervised projects	A8 A9 C3 C4 C6	A realización deste traballo se corresponde có 40% Se tendrá en conta a presentación e o desenvolvemento do contido: -Presentación oral e utilización de TIC. -Presentación por escrito -Profundidade e calidade do contido, etc.- -Relevancia e tratamiento do contido	45	
Seminar	A14 A15 B3 B6 C1	Aula-seminario debate sobre un contido da asignatura elixido durante o curso. Cada un fará a súa apreciación e análise sobre este contido.	2.5	
Workbook	A5 A12 B1	Presentación e pertinencia de esta lectura: -Identificación -Resumen amplio con citas textuais ben presentadas -Valoración persoal crítica relacionada cos contidos da materia	2.5	
Long answer / essay questions	B6 C1	Elaboración e resposta sobre os contidos da materia. Establecemento de relacóns e implicacóns cos contidos da asignatura. Análise e estructuración das respostas co grado de explicación das mesmas	45	

Assessment comments

ECTS Group:

- 1.- Traballo tutelado: 45%
- 2.- Proba de ensaio-exame: 45%
- 3.- Traballos complementarios non obligatorios 10%.

El alumnado deberá tener aprobados tanto el Trabajo Tutelado como la Prueba de Examen (obtener al menos el 50% de la nota) para poder hacer nota media.

Los alumnos que non sigan ECTS

Proba de exame: 45%.

Traballo proposta educativa: 45%

Traballos complementarios: 10% y deberá tener aprobados tanto el Trabajo Tutelado como la Prueba de Examen (obtener al menos el 50% de la nota) para poder hacer media.

Repeater students:

conservarase to do work rating mentored - proposta semper educational and approved tivese na Cando or previous call. (This conservation gives trabalho só note will do mentored for one year).

"Students with official
recognition of part-time position and academic waiver assistance, you must
attend the tutorials to fix the interactive
and exhibition sessions that may be present in order to determine the
substitutional work, if applicable."

Repeater students:

conservarase to do traballo rating mentored - proposta semper educational and approved tivese na Cando or previous call. (This conservation gives traballo só note will do mentored for one year).

"Students with official recognition of part-time position and academic waiver assistance, you must attend the tutorials to fix the interactive and exhibition sessions that may be present in order to determine the substitutional work, if applicable."

Sources of information

Basic	<p>- DADZIE, Stella (2004). Herramientas contra el racismo en las aulas . Madrid: Morata</p> <p>- SUÁREZ OROZCO, C. y SUÁREZ OROZCO, M.M. (2003). La infancia de la inmigración . Madrid: Morata</p> <p>- McCARTHY, Cameron (1993). Racismo y currículum. Madrid: Morata</p> <p>- KINCHELOE, J. y STEINBERG, S (1999). Repensar el multiculturalismo en las aulas. Barcelona: Octaedro</p> <p>- PERCEVAL, J.M. (2013). El racismo y la xenofobia. Excluir al diferente.. Madrid: Cátedra</p> <p>BUENO, J. J. (1998, b) Controversias en torno a la Educación Multicultural. Heuresis. Revista Electrónica de Investigación Curricular y Educativa, 2, vol. I.http://www.uca.es/HEURESIS/heuresis98/v1n2-3.htm. BUENO, J.J. (2008) Nuevos retos, nuevas perspectivas para la educación multicultural. Revista de educación inclusiva, nº 1, págs. 59-76.</p> <p>DADZIE, Stella. Herramientas contra el racismo en las aulas. Madrid. Morata, 2004.</p> <p>GRANT, Carl A. and CHAPMAN, Thandeka K. (Edited.) (2008) History of Multicultural Education. Volume 5: Students and Student Learning. Routledge.</p> <p>GRANT, Carl A. and CHAPMAN, Thandeka K. (Edited.) (2008) History of Multicultural Education. Volume 6: Teachers and Teacher Education. Routledge.</p> <p>KINCHELOE, J. y STEINBERG, S. (1999) Repensar el multiculturalismo. Barcelona: Octaedro. (Prólogo: Mary Nash).</p> <p>Multiculturalismo Crítico Teórico.</p> <p>McCARTHY, C. (1993) Racismo y Curriculum, Madrid: Morata.</p> <p>Asincronismo.</p> <p>SOHAT, E. y STAM, R. (2002) Multiculturalismo, cine y medios de comunicación. Barcelona: Paidós.</p> <p>SUÁREZ-OROZCO, Carola y SUÁREZ-OROZCO, Marcelo. La infancia de la inmigración. Madrid. Morata. 2003.</p> <p>VAN DIJK, Teun. (2003) Dominación étnica y racismo discursivo en España y América Latina. Barcelona: Gedisa.</p> <p>Páginas WEB sobre Multiculturalidad y Medios de Comunicación a Movimiento contra la Intolerancia. www.movimientocontralaintolerancia.com a S.O.S. RACISMO www.sosracismo.org/ a Conferencia Mundial contra el racismo, la discriminación racial, la xenofobia y la intolerancia www.un.org/spanish/CMCR/ a Laboratorio de estudios interculturales, Universidad de Granada www.ugr.es/~Idei/ a Grup de Recerca en Educació Intercultural www.ub.es/div5/departam/mide/grups/gredi/ a Colectivo IOÉ. Intervención Sociológica www.nodo50.org/ioe/home.htm a Fundación Secretariado General Gitano www.fsgg.org/ a Unión Romaní. Unión del pueblo gitano. www.unionromani.org/ a Asociación de Enseñantes con gitanos. www.pangea.org/aecgit a Escuelas sin racismo www.acpp.com/escuelas.htm a Red de recursos en educación para la paz, el desarrollo y la interculturalidad www.edualter.org/ a Andalucía Acoge www.acoge.org a Racismo e interculturalidad. www.fuhem.es/CIP/EDUCA/intercul/interc.htm a Educación sin fronteras www.educationsinfronteras.org/ a Cameron McCarthy. Asincronismo www.comm.uiuc.edu/icr/home/Faculty/mccarthy.htm a Teun Van Dijk. Análisis crítico del discurso www.discourse-in-society.org a Ella Shohat, multiculturalismo y medios de comunicación members.aol.com/ehshohat/home/</p>
-------	---

Complementary	ABENOZA GUARDIOLA, R. (2004) Identidades e inmigración: orientaciones psicopedagógicas. Madrid: Catarata/MEC.AGUADO, Teresa (2003) Pedagogía intercultural. Madrid. McGrawhillAGUADO, Teresa (GRUPO INTER (2007). Racismo, qué es y cómo se afronta. Madrid. Person-Prentice HallANSÓ, DOZ, R. (2007) Tejiendo la interculturalidad. Actividades creativas para el aula. Madrid: Catarata/MEC.BARÁIBAR LÓPEZ, J.M. (2005) Inmigración, familias y escuelas en educación infantil. Madrid: Catarata/MEC.BARTOLOMÉ, Margarita (Coordinadora) (2002) Identidad y ciudadanía. Un reto a la educación intercultural. Madrid . Narcea.BUENO, J.J. (2002) La extraña ambigüedad de la Educación Multicultural. Kirikikí, Cooperación educativa, nº 65 (Junio-Agosto), págs. 23-33CALVO BUEZAS, T. (2000) Inmigración y racismo. Así sienten los jóvenes del s. XXI. Madrid: Cauce Editorial.COBÓ, R. (Ed.) (2006) Interculturalidad, feminismo y educación. Madrid: Catarata/MEC.DÍAZ AGUADO, María José (2003) Educación intercultural y aprendizaje cooperativo. Madrid. Pirámide.GÓMEZ LARA, J. (Ed.)-COLECTIVO AMANI (2004) La escuela intercultural: regulación de conflictos en contextos multiculturales. Madrid: Catarata/MEC.JORDÁN, J.A.; BESALÚ, X.; BARTOLOMÉ, M.; AGUADO, T.; MORENO, C. y SANZ, M. (2004) La formación del profesorado en Educación Intercultural. Madrid: Catarata/MEC.MARCOS, M. (2011) Análisis de la imagen de la inmigración en la ficción televisiva. Salamanca: Observatorio de contenidos audiovisuales.RUIZ DE LOBERA, M. (2004) Metodología para la formación en educación intercultural. Madrid: Catarata/MEC.VAN DIJK, Teun. (2003) Dominación étnica y racismo discursivo en España y América Latina. Barcelona. Gedisa.VV. AA. (1998) La interculturalidad que viene. El diálogo necesario. Barcelona. Icaria-Antrazyt/Fundación Alfonso Comín.VV. AA. (2008) Informe anual 2008 sobre el racismo en el estado español. S.O.S. Racismo. Barcelona: Icaria.VV. AA. (2010) Informe anual 2009 sobre el racismo en el estado español. S.O.S. Racismo. Barcelona: Icaria.Aula intercultural: www.aulaintercultural.org/ Asociación pro derechos humanos de Andalucía: http://www.apdha.org/index.phpMUGAK . http://www.mugak.eu/revista-mugakSOS Racismo: http://www.sosracisme.org/ Páginas WEB sobre Multiculturalidad y Medios de Comunicación a Movimiento contra la Intolerancia. www.movimientocontralaintolerancia.com a S.O.S. RACISMO www.sosracismo.org/ a Conferencia Mundial contra el racismo, la discriminación racial, la xenofobia y la intolerancia www.un.org/spanish/CMCR/ a Laboratorio de estudios interculturales, Universidad de Granada www.ugr.es/~ldei/ a Grup de Recerca en Educació Intercultural www.ub.es/div5/departam/mide/grups/gredi/ a Colectivo IOÉ. Intervención Sociológica www.nodo50.org/iee/home.htm a Fundación Secretariado General Gitano www.fsgg.org/ a Unión Romaní. Unión del pueblo gitano. www.unionromani.org/ a Asociación de Enseñantes con gitanos. www.pangea.org/aecgit a Escuelas sin racismo www.acpp.com/escuelas.htm a Red de recursos en educación para la paz, el desarrollo y la interculturalidad www.edualter.org/ a Andalucía Acoge www.acoge.org a Racismo e interculturalidad. www.fuhem.es/CIP/EDUCA/intercul/interc.htm a Educación sin fronteras www.educacionsinfronteras.org/ a Cameron McCarthy. Asincronismo www.comm.uiuc.edu/icr/home/Faculty/mccarthy.htm a Teun Van Dijk. Análisis crítico del discurso www.discourse-in-society.org a Ella Shohat, multiculturalismo y medios de comunicación members.aol.com/ehshohat/home/
---------------	---

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.